

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

Україна, 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 30-В, оф. 33,

тел. (044) 289-31-42

E-mail: vel@ecoleague.net

www.ecoleague.net

Резолюція

Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології»

4–7 листопада 2014 року, м. Київ

Утилізація відходів в Україні головним чином відбувається шляхом захоронення на полігонах, які є перевантаженими, і тому не виконують своїх функцій. Такі полігони твердих побутових відходів зазвичай є джерелом фізичного, хімічного та бактеріологічного забруднення, і становлять загрозу для довкілля та здоров'я людей.

Небезпечні відходи, зокрема хімічні елементи живлення, ртутьмісні лампи, хімікати, медичні та радіоактивні відходи, потребують особливого поводження та утилізації. Забезпечення відповідної технології збирання, зберігання та утилізації цих відходів є запорукою безпеки оточуючого середовища.

Важливим аспектом формування екологічної політики у сфері поводження з відходами є імплементація положень відповідних директив Європейського Союзу у національне законодавство. Гармонізація українського та європейського законодавств повинна відбуватися під керівництвом експертів у галузі поводження з відходами, науковців та громадськості.

Учасники Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології» визначили, що для забезпечення правильного поводження з відходами, подолання проблем у цій галузі, підвищення рівня обізнаності та мотивації громадян, збільшення відсотку перероблених відходів та повторно використаної сировини, гармонізації українського та європейського законодавств, необхідно:

1. Удосконалити державну політику в сфері поводження з відходами в Україні:

1.1 Забезпечити виконання цілей та завдань, встановлених Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 грудня 2010 року № 2818, щодо розроблення стратегічних, програмних і планових документів для різних галузей економіки України, де передбачити завдання та заходи з їх екологізації шляхом технічного переоснащення, впровадження енергоефективних і ресурсощадних технологій, маловідходних, безвідходних і екологічно безпечних технологічних процесів.

1.2 Продовжити роботу над удосконаленням законодавства в сфері поводження з відходами.

1.3 Забезпечити адаптацію законодавства у сфері поводження з відходами до вимог європейських директив, пов'язаних з асоціацією України з ЄС.

1.4 Створити єдиний центральний орган влади, на який покласти всі функції державного управління у сфері поводження з відходами.

1.5 Посилити адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення законодавства в сфері поводження з відходами.

1.6 Запровадити в Україні державний кадастр відходів, закінчити створення в цій сфері єдиної інформаційно-аналітичної мережі, системи обліку та паспортизації місць розміщення відходів.

1.7 Удосконалити систему статистичної звітності та запровадити систему індексів забруднень відповідно до сучасних світових стандартів.

1.8 Ініціювати зміни в законодавстві, спрямовані на полегшення процедури створення підприємств з переробки сміття та звільнити їх від податків на 3 роки.

1.9 Спростити порядок отримання посвідчень громадських інспекторів з правом фіксувати порушення екологічного законодавства на місці та передавати факти порушення до суду

2. Забезпечити застосування програмно-цільових механізмів у сфері поводження з відходами:

2.1 Вважати врахування екологічної складової стратегічним напрямом під час розроблення механізмів економічного регулювання в законодавстві.

2.2 Забезпечити прийняття розробленої Загальнодержавної програми поводження з відходами.

2.3 Запровадити розроблення, затвердження та реалізацію регіональних (обласних) програм поводження з відходами.

2.4 Стимулювати суб'єктів господарювання до розроблення власних програм поводження з відходами.

2.5 Розробити систему сприяння розвитку науково-технічного забезпечення поводження з відходами та створенню вітчизняного спеціалізованого устаткування у сфері поводження з відходами.

2.6 Розробити прийнятну для України ієрархію відходів, пріоритетів для груп відходів.

3. Забезпечити розвиток сфери поводження з побутовими відходами (їх збирання, вивезення, переробку, утилізацію та безпечне захоронення):

3.1 Удосконалити систему роздільного збирання побутових відходів та їх переробки.

3.2 Запровадити економічні механізми зі встановленням відповідальності виробників та імпортерів упаковки та товарів в упаковці за збирання, вивезення, переробку, утилізацію та безпечне захоронення відходів.

3.3 Ліквідувати державну компанію «Укресурси».

3.5 Провести інженерне обстеження та паспортизацію полігонів побутових відходів та сміттєзвалищ, створити їх електронний Реєстр, включаючи стихійні сміттєзвалища.

3.6 Стимулювати розвиток інноваційних технологій і обладнання для поводження з відходами, сприяти розвитку конкуренції на цьому ринку.

3.7 Розробити механізми регулювання економії первинних матеріальних ресурсів у виробництві та їхньої заміни на відповідні вторинні матеріальні ресурси.

3.8 Забезпечити стимулювання проектів міжмуніципального співробітництва та приватно-державного партнерства.

3.9 Здійснювати комплексну оцінку екологічних та енергетичних впливів переробних підприємств.

3.10 Створити каталог полігонів та звалищ України.

4. У сфері поводження з небезпечними відходами в Україні:

4.1 Забезпечити виконання в повному обсязі завдань та заходів Загальнодержавної програми поводження з токсичними відходами.

4.2 Запровадити нові державні підходи до поводження зі стійкими органічними забруднювачами.

4.3 Закінчити роботи зі збирання та вивезення для утилізації залишків непридатних пестицидів та хімічних засобів захисту рослин.

4.4 Запровадити страхові механізми та накопичувальні фонди під час поводження з небезпечними відходами.

4.5 Впровадити систему збирання та утилізації використаних автотранспортних засобів, шин, хімічних джерел струму, використаної електропобутової техніки та електричного обладнання тощо.

4.6 Вирішити питання збирання та утилізації використаних джерел освітлення.

4.7 Заборонити на законодавчому рівні ввезення, виробництво та реалізацію на території України мийних засобів на основі фосфатів.

4.8 Обмежити виробництво, використання, ввезення та розповсюдження в Україні полімерних пакетів.

4.9 Створити систему поводження з відходами у сфері сільського господарства.

5. Впроваджувати екологічно безпечні технології у сфері поводження з відходами:

5.1 Сприяти запровадженню екологічно чистих і безпечних технологій утилізації, видалення та перероблення відходів.

5.2 Стимулювати надходження інвестицій у сферу поводження з відходами, розвиток інфраструктури ринку вторинних ресурсів, залучення у цю сферу малого й середнього бізнесу з перспективою створення на цих засадах переробної галузі.

5.3 Забезпечити впровадження фінансово-економічних механізмів підтримки господарюючих суб'єктів, які прагнуть зменшити обсяги шкідливих викидів і відходів виробництва, впроваджують і розвивають природоохоронні ресурсощадні та маловідходні технології.

5.4 Створити дієві механізми встановлення економічно обґрунтованих тарифів у сфері поводження з відходами.

5.5 Переглянути ставки екологічного податку для забезпечення стимулювання розвитку екологічно безпечних технологій поводження з відходами.

5.6. Для закордонних і вітчизняних інвесторів сформулювати чіткі вимоги щодо поводження з відходами, утилізації тари та екологічних технологій.

6. Зменшити негативний вплив відходів на довкілля та здоров'я населення:

6.1 Переглянути чинні стандарти та правила щодо застосування в них європейських норм, спрямованих на раціональне використання сировини, поводження з відходами та запровадження екологічно чистих технологій і продукції.

6.2 Здійснити заходи щодо запобігання перетворенню природних територій на несанкціоновані сміттєзвалища.

6.3 Заборонити розміщення промислових відходів разом з побутовими відходами.

6.4 Внести зміни до законодавства щодо права власності на техногенне родовище та відповідальності підприємства за розміщення, знешкодження та утилізацію відходів.

6.5 Підвищити якість надання населенню послуг з вивезення побутових відходів та відходів тваринного походження.

6.6 Впроваджувати інноваційні методи біологічного розкладання відходів на полігонах і в процесі утилізації залишкових газів.

7. Залучати громадськість до формування системи поводження з відходами в Україні:

7.1 Забезпечити право громадян у сфері поводження з відходами на:

- безпечні для їхнього життя та здоров'я умови під час здійснення операцій щодо поводження з відходами;

- одержання в установленому порядку повної та достовірної інформації про безпеку об'єктів поводження з відходами як тих, що експлуатуються, так і тих, будівництво яких планується;

- участь в обговоренні питань, пов'язаних з розміщенням, проектуванням, будівництвом та експлуатацією об'єктів поводження з відходами;

- екологічне страхування відповідно до законодавства України;

- участь у громадському контролі;

- відшкодування шкоди, заподіяної їхньому здоров'ю та майну внаслідок порушення законодавства про відходи.

7.2 Забезпечити заінтересовані органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, громадян та їхні об'єднання інформацією про розташування місць чи об'єктів зберігання і видалення відходів, їхній вплив на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людини.

7.3 Сприяти проведенню наукових досліджень, дослідно-конструкторських та проектних робіт, реалізації пілотних проектів.

7.4 Розробити та запровадити систему перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців сфери управління та виробництва побутових відходів за напрямками: охорона природи і здоров'я людини від впливу токсичних відходів; утилізація і видалення токсичних відходів; нормативно-правове регулювання у сфері поводження з токсичними відходами; науково-технічна діяльність у сфері поводження з токсичними відходами.

7.5 На рівні міських і селищних рад розглянути можливість організації громадських робіт для сортування сміття та доставки його на пункт переробки.

7.6 Розробляти та запроваджувати програми «Зеленої школи» та «Зеленого корпусу» для середньої та вищої школи.

7.7 Розробити та запровадити екологічні освітні програми для дітей та молоді стосовно поводження з відходами.

7.8 Активно залучати ЗМІ та рекламу, освітні програми для популяризації правильного поводження з відходами.